

Hodnocení v současné škole

PhDr. Simona Kiryková, Ph.D.

Studijní opora čerpá z materiálů, které vznikly v rámci ESF projektu č. CZ1.07/2.2.00/18.0027.

10. PERSPEKTIVY ŠKOLNÍHO HODNOCENÍ V ČESKÉ REPUBLICE

***Anotace:** Kapitola seznamuje s aktuálním dokumentem - zprávou OECD, který sleduje a hodnotí praxi hodnocení a evaluace dílčích úrovní školského systému: hodnocení žáků, učitelů, škol a systému jako celku. V závěru kapitoly jsou studující vyzváni k vlastnímu zamyšlení nad současnou hodnotící praxí v českých školách a k hledání budoucích možností jejího zkvalitňování.*

***Klíčové pojmy:** zpráva OECD, perspektivy hodnocení.*

ZPRÁVA OECD O EVALUACI A HODNOCENÍ VE VZDĚLÁVÁNÍ V ČESKÉ REPUBLICE

V roce 2009 nabídla OECD svým členským zemím možnost zapojit se do projektu Evaluation and Assessment Frameworks for Improving School Outcomes. Hlavním cílem projektu je prozkoumat způsoby **používání systémů hodnocení** a navrhnout opatření, která by přispívala ke zlepšování výsledků v primárním a sekundárním vzdělávání. Projekt se zaměřuje na syntézu výsledků výzkumu, identifikaci příkladů dobré praxe, zprostředkování výměny zkušeností a návrh doporučení pro vzdělávací politiku.

O zapojení do projektu projevil zájem 23 zemí: Austrálie, Belgie, Česká republika, Dánsko, Chile, Finsko, Francie, Holandsko, Island, Irsko, Kanada, Korea, Lucembursko, Maďarsko, Mexiko, Norsko, Nový Zéland, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Slovensko, Slovinsko a Švédsko. Dvanáct z nich (včetně České republiky) zároveň požádalo o provedení analýzy systému hodnocení vzdělávání.

O účasti ČR rozhodlo MŠMT v roce 2009. V první polovině roku 2011 byla připravena národní [podkladová zpráva](#), která zahrnovala popis systému hodnocení, která sloužila jako výchozí informace pro návštěvu skupiny expertů OECD na přelomu března a dubna 2011. V průběhu své návštěvy se experti OECD seznamovali se vzdělávací praxí v různých typech škol v České republice. Navštívili základní i střední školy různého typu, kde vedli strukturované rozhovory se zástupci vedení, pedagogických sborů i se žáky. Hovořili se zástupci zřizovatelů i místních samospráv, setkali se rovněž s představiteli ČŠI, MŠMT i přímo řízených organizací, také s členy skupiny připravující standardy, s výzkumníky a vzdělavateli učitelů, s reprezentanty asociací působících v oblasti vzdělávání a se zástupci odborů i zaměstnavatelů. Zároveň se seznámili

s relevantními publikacemi a dokumenty dostupnými v angličtině. Následně vypracovali analytickou zprávu, která byla zveřejněna v lednu 2012.

Uvedená zpráva upozorňuje zejména na zjištěné nedostatky hodnotící praxe českého školství:

- malý zájem o to, aby hodnocení v první řadě zlepšovalo vyučování a učení každého žáka
- velký důraz na hodnocení výstupů vzdělávání, ale málo pozornosti s věnuje hodnocení a zlepšování samotného procesu učení
- nedostatečná informovanost žáků a jejich rodičů o učebním pokroku a o efektivních cestách k dalšímu zlepšování (pouze vysvědčení se známkami nestačí)
- ČŠI neusiluje o systematickou pomoc školám při zlepšování kvality jejich práce
- nejsou stanovena kritéria pro průběžné hodnocení práce učitelů a ředitelů.

Zjištěná pozitiva:

- Česká republika věnuje problematice hodnocení pozornost
- snažíme se sledovat výsledky žáků
- množství dostupných datových zdrojů o výsledcích vzdělávání
- dobrá práce České školní inspekce.

Zpráva OECD je pouze informativní, není závazným pokynem pro změny ve školské praxi v České republice. Samozřejmě je inspirující pro úvahy ke změnám na lokální i systémové úrovni.

OTÁZKY A ÚKOLY K SAMOSTUDIU A K VLASTNÍ PRÁCI:

1. Prostudujte webový odkaz <http://www.eduin.cz/titulka/oecd-nedostatky-a-doporuceni-pro-ceske-skolstvi/>. Na základě zjištěných informací navrhnete konkrétní opatření pro zlepšování hodnotící praxe v českém školství:
  - a) konkrétní opatření realizovatelná z pozice učitele
  - b) konkrétní opatření realizovatelná z pozice ředitele
  - c) konkrétní opatření realizovatelná z pozice České školní inspekce
  - d) konkrétní systémová opatření realizovatelná z pozice vládní instituce.

ELEKTRONICKÉ ZDROJE:

Zpráva OECD: OECD Reviews of Evaluation and Assessment in Education: Czech Republic 2012.
Dostupné z WWW: <http://www.oecd.org/dataoecd/33/47/49479976.pdf>

<http://www.ucitelske-listy.cz/2012/02/jaroslava-simonova-jak-vznikala-zprava.html>

<http://www.eduin.cz/titulka/oecd-nedostatky-a-doporuceni-pro-ceske-skolstvi/>